

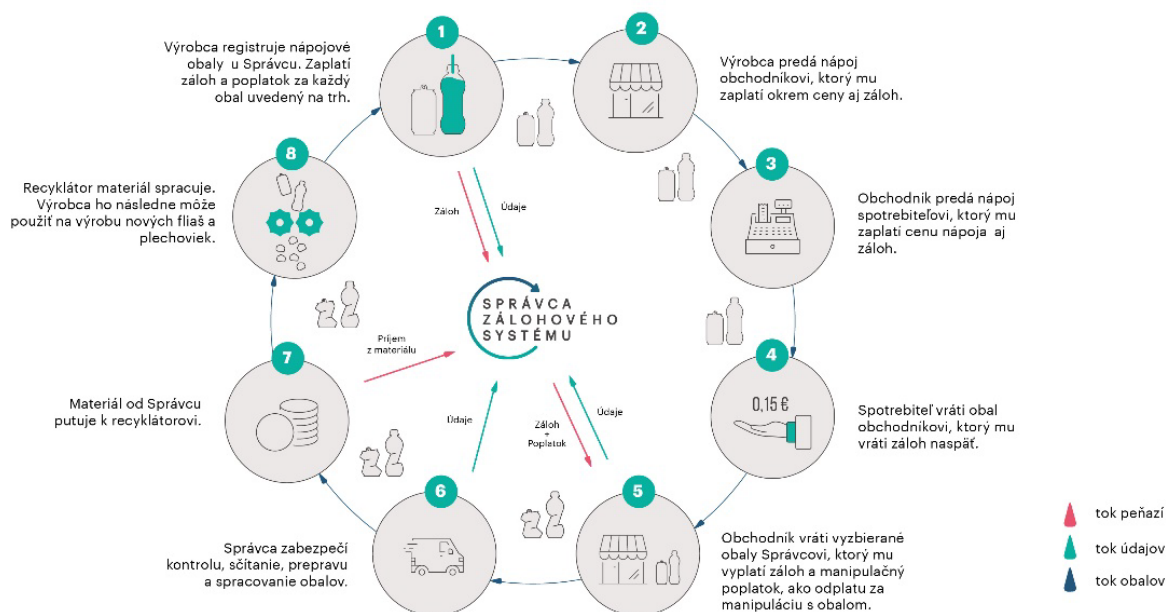

Samosprávy Zálohovanie jednorazových nápojových obalov

System zálohovania plastových fliaš a plechoviek od 1.1.2022

Ako bude fungovať?

Zálohový systém v praxi

Od 1.1.2022 Slovensko zálohuje jednorazové nápojové obaly, t.j. plastové fľaše a plechovky. Zálohovanie je nástroj, ktorý dokáže množstvo vyzbieraných PET fliaš a plechoviek zvýšiť aj na viac ako 90 % a prispieva tiež k zníženiu množstva voľne pohodeného odpadu v prírode. Zálohový systém možno implementovať na základe zákona č. 302/2019 Z.z. o zálohovaní jednorazových obalov na nápoje. Základné informácie k zálohovému systému:

- Zálohujú sa jednorazové obaly na nápoje, t.j. plastové fľaše a plechovky, s objemom od 0,1l do 3l.
- Nezálohujú sa jednorazové plastové fľaše alebo plechovky od sirupov, mlieka, nápojov s obsahom mlieka, rastlinných náhrad ako je napr. mandľové či kokosové mlieko, alkoholických nápojov s obsahom alkoholu vyšším ako 15%, oleja a octu.
- Výška zálohu bude jednotná pre všetky jednorazové zálohované nápojové obaly, t.j. plastové fľaše aj plechovky, a to 15 eurocentov.
- Zálohované nápojové obaly je možné vrátiť v ktoromkoľvek obchode, ktorý má zriadené odberné miesto, bez ohľadu na to kde na Slovensku si zákazník nápoj kúpil.

- Zálohový systém je financovaný z nevyzberaných zálohov, z predaja vyzbieraného materiálu a z poplatkov výrobcov.
- Cieľom zálohového systému je dosiahnuť 90% miery zberu všetkých obalov do roku 2025.

Pozitívne vplyv zálohovania na samosprávy:

- Uľahčuje spotrebiteľom vrátenie nápojových obalov určených na recykláciu, primárne tým že ich motivuje finančnou čiastkou - v podobe zálohu, vrátiť obal na odberné miesto a umožniť tak jeho efektívny zber.
- Zníži množstvo voľne pohodeného odpadu = zvýši estetickú hodnotu prostredia, v ktorom žijeme.
- Zlepšuje recykláciu, znižuje dopady výroby, spotreby a recyklácie nápojových obalov na životné prostredie.
- Znižuje emisie CO₂ o 30% v porovnaní so súčasným systémom.
- Oproti primárnemu PET materiálu dokáže recyklácia znížiť využívanie energie o 54 % a emisie skleníkových plynov o 23 %.
- Motivuje a zapája spotrebiteľa do boja s voľne pohodeným odpadom z nápojových obalov.
- V krajinách po zavedení zálohovania kleslo množstvo voľne pohodeného odpadu zo zálohovaných obalov až o 95%.
- Objem odvráteného litteringu a skládkovaného odpadu len pri plastových fľašiach sa odhadujú vo veľkosti 0,9 milióna kubických metrov.
- Samosprávy po zavedení zálohovania šetria náklady na čistenie verejných priestranstiev až do výšky niekoľkých miliónov eur ročne (zdroj: <https://www.reloopplatform.org/studies-confirm-that-container-deposit-systems-show-big-net-savings-for-municipal-budgets/>).

Možnosti zapojenia sa samospráv do zálohového systému:

- Zdieľanie informačno-vzdelávacích materiálov k téme zálohovania prostredníctvom dostupných kanálov samospráv, a to:
 - plagáty a infografiky umiestnené na frekventovane navštevované verejné miesta,
 - navigácie k odberným miestam prostredníctvom rôznych POS materiálov,
 - informácia k výskytu odberných miest.
- Stimulovanie vnútornej motivácie obyvateľov cez kľúčové motivátory v rámci komunikačných prostriedkov samospráv:
 - zníženie množstva odpadov v prírode,

- finančná motivácia – záloh 15 eurocentov, ktorý dostane spotrebiteľ naspäť po vrátení obalu do obchodu,
- zlepšenie recyklácie obalov.
- Participácia na realizácii aktuálnych projektov Správcu.
- Priestor na pomoc starším, či hendikepovaným obyvateľom so zálohovaním.
- Priestor na spoluprácu, napr. pri umiestnení držiakov na zálohované obaly na verejnom priestranstve, ktoré umožnia sociálne znevýhodneným obyvateľom získať záloh, ak odložené zálohované obaly vrátia na odberné miesto.

Vplyv zálohovania na život obyvateľov

- Od 1. 1. 2022 Slovensko zálohuje, t.j. nakupuje nápoje v zálohovaných plastových fľašiach a plechovkách.
- Na obaloch nápojov si v blízkosti čiarového kódu- EAN kódu sa nachádza symbol zálohovania Z v recyklačných šípkach s textom "ZÁLOHOVANÉ".
- Pri kúpe nápoja v zálohovanom obale zaplatí spotrebiteľ záloh za obal 15 centov. Záloh nemá vplyv na výšku ceny nápoja. Uvádza sa oddelene.
- Zálohované obaly sa nestláčajú, bez zvyškovej tekutiny sa spolu s vrchnákom vracajú na odberné miesto.
- Nezálohované obaly, ktoré nemajú symbol Z v recyklačných šípkach s textom "ZÁLOHOVANÉ" patria do žltej nádoby na triedený zber ako doteraz.
- Za každý vrátený zálohovaný obal s čitateľným EAN kódom spotrebiteľ dostane záloh 15 centov naspäť vždy na odbernom mieste, kde obaly vráti.
- Vybierané zálohované obaly sa recyklujú a použijú na výrobu nových obalov na nápoje. Znova a znova.
- Obdobie dokedy bolo možné nájsť v predajniach nezálohované plastové fľaše a plechovky trvalo do 30. 6. 2022.

Najčastejšie otázky všeobecnej aj odbornej verejnosti k systému zálohovania a ich odpovede nájdete na:

www.slovenskozalohuje.sk

Informácie pre výrobcov a obchodníkov:

www.spravcazaloh.sk

Kontaktné údaje:

info@spravcazaloh.sk

